

بررسی و مقایسه آمادگی به اعتیاد، ابعاد شخصیت و راهبردهای مقابله با استرس در دانشجویان دختر و پسر دانشگاه علوم پزشکی کرمان

فاطمه وزیری^۱، مسعود باقری^۲ و محمدحسین موسوی نسب^۳

۱. کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه باهنر کرمان، کرمان، ایران

۲. دکتری روانشناسی عمومی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه باهنر کرمان، کرمان، ایران

۳. دکتری روانشناسی سلامت، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه باهنر کرمان، کرمان، ایران

چکیده

سابقه و هدف: دانشجویان پزشکی که در آینده‌ای نزدیک عناصر اصلی کادر درمانی مراکز مختلف درمانی را تشکیل می‌دهند، یکی از جمعیت‌های مهم به شمار می‌روند که بروز هر گونه آسیب بلند مدت از جمله اعتیاد در آنان می‌تواند علاوه بر خودشان، سلامت طیف وسیعی از جمعیت عمومی را نیز به خطر بیندازد. هدف مطالعه حاضر بررسی و مقایسه‌ی آمادگی به اعتیاد، ویژگی‌های شخصیت و راهبردهای مقابله با استرس در دانشجویان دختر و پسر دانشگاه علوم پزشکی انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه مقطعی و از نوع همبستگی بود. مطالعه حاضر در سال ۱۳۹۵ و در میان ۳۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمان که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای تصادفی انتخاب شده بودند انجام شد. ابزار گردآوری اطلاعات شامل پرسشنامه سنجش صفات شخصیتی نئو (فرم کوتاه) کاستا و مک کری (۱۹۸۵)، مقیاس آمادگی به اعتیاد، پرسشنامه راهبردهای مقابله‌ای با استرس بود. سپس داده‌ها در نرم افزار SPSS24 و با استفاده از آمارهای توصیفی و آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج تفاوت معنی‌داری بین دو گروه نشان داد. لامبدای ویلکز برابر با ۰/۷۹ بود ($F=34/68, P<0/001$). این شاخص نشان می‌دهد که دو گروه دست کم در یکی از متغیرهای مورد مطالعه با هم متفاوت هستند. تفاوت دو گروه در ابعاد روان‌رنجوری ($F=11/65, df=1, P<0/001$)، گشودگی به تجربه ($F=6/13, df=1, P<0/001$)، وظیفه‌شناسی ($F=29/21, df=1, P<0/001$)، راهبرد مقابله مسأله مدار ($F=14/22, df=1, P<0/001$)، راهبرد مقابله هیجان‌مدار ($F=1/70, df=1, P<0/001$)، معنی دار بود و در بعد آمادگی به اعتیاد، توافق و برون‌گرایی معنی‌دار نبود. نتیجه: بر اساس یافته‌های پژوهش انجام شده بین دو جنس در ابعاد روان‌رنجوری، گشودگی به تجربه، وظیفه‌شناسی و راهبردهای مقابله با استرس تفاوت معنی دار بوده و به نظر می‌رسد هرگونه برنامه ریزی که ارتباط با انواع تیپ‌های شخصیتی و راهبردهای مقابله با استرس پیدا می‌کند باید با در نظر گرفتن تفاوت جنسیتی باشد.

واژگان کلیدی: آمادگی به اعتیاد، ابعاد شخصیت، مقابله با استرس